

ภาวะแทรกซ้อนทางศัลยศาสตร์ในสตรีตั้งครรภ์

พญ.จุฑารัตน์ ศิริเจริญ

การตั้งครรภ์มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพและการทำงานของอวัยวะภายในช่องท้อง และมีอาการหลายอาการที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ อีกทั้งการที่มีทารกอยู่ในครรภ์ อาจนำไปสู่ความยุ่งยากของการตรวจวินิจฉัยโรค การประเมินความรุนแรงของโรค และการให้การรักษา

การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและการทำงานของอวัยวะภายในช่องท้องในสตรีตั้งครรภ์ ได้แก่ การเคลื่อนตัวส่งผ่านอาหารของกระเพาะอาหารและลำไส้ช้ากว่าคนปกติ ตำแหน่งของไส้ติ่งเคลื่อนสูงขึ้นตามอายุครรภ์ที่เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น ซึ่งการเข้าใจความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและการทำงานของอวัยวะภายในช่องท้องจะทำให้แพทย์สามารถเชื่อมโยงกับลักษณะการปวด ตำแหน่งที่ปวด อาการร่วมอื่นๆ และความผิดปกติที่ตรวจพบ เพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยโรคได้แม่นยำมากขึ้น

สตรีตั้งครรภ์ที่มีอาการปวดท้อง อาจเป็นอาการของการแท้ง การเจ็บครรภ์คลอด ภาวะรกลอกตัวก่อนกำหนด หรืออาจมีสาเหตุจากภาวะแทรกซ้อนทางศัลยศาสตร์ที่พบบ่อย ได้แก่ ภาวะไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน ภาวะถุงน้ำดีอักเสบเฉียบพลัน และภาวะลำไส้อุดตัน นอกจากนี้อาการปวดท้องอาจมีสาเหตุจากโรคทางอายุรศาสตร์ เช่น การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ ภาวะลำไส้อักเสบติดเชื้อ เป็นต้น

แนวทางการรักษาขึ้นอยู่กับการวินิจฉัย แต่โดยทั่วไป ได้แก่

- การรักษาแบบประคับประคอง ได้แก่ การให้น้ำและอาหารทางปาก การให้สารน้ำเข้าเส้นเลือดดำ การให้ยาแก้ปวด และพิจารณาให้ยาปฏิชีวนะเมื่อพบว่าการติดเชื้อ
- การรักษาด้วยการผ่าตัดเมื่อมีข้อบ่งชี้ ซึ่งการผ่าตัดช่องท้องในสตรีตั้งครรภ์ย่อมเพิ่มความเสี่ยงต่อการแท้งและการคลอดก่อนกำหนดมากขึ้น

เมื่อสตรีตั้งครรภ์มีอาการปวดท้อง หรือมีอาการผิดปกติใดๆ ควรรีบมาพบแพทย์ เพื่อให้การวินิจฉัยและรักษาที่เหมาะสม